

Lausunto Etelä-Savon 4. vaihemaakuntakaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta

TL 12.09.2023 § 151
943/10.02.00.00/2023

Valmistelija kaavoituspäällikkö Päivi Behm, paivi.behm@savonlinna.fi, 044 417 4655

Selostus

Lausuntopyyntö:

Etelä-Savon maakuntahallitus päätti 21.8.2023 käynnistää maakuntakaavan laadinnan. Kaava laaditaan kaikki Etelä-Savon kunnat kattavana vaihemaakuntakaavana ja siitä käytetään nimitystä Etelä-Savon 4. vaihemaakuntakaava. 4. Vaihemaakuntakaavassa täydennetään ja päivitetään Etelä-Savon voimassa olevaa 1. vaihemaakuntakaavaa, joka käsittelee tuulivoimaa. Tässä 4. vaihemaakuntakaavassa käsitellään ainoastaan tuulivoimaa ja sitä varten tarvittavia voimajohtoja. Vaihemaakuntakaavan tavoite on osoittaa uusia teollisen kokoluokan tuulivoima-alueita. Vaihemaakuntakaavan merkittävimiksi päivitystarpeiksi on todettu tuulivoimatuotantoalueiden osoittaminen, siten, että huomioidaan jo kehitteillä olevat hankkeet. Tuulivoimaan liittyy keskeisesti sähkönsiirto ja kaavassa osoitetaan myös tarvittavat uudet sähkönsiirtoyhteydet (110, 220 ja 400 kV:n osalta), siltä osin, kun sidosryhmiltä niiden sijainnit ovat tiedossa.

Nyt laadittavan vaihemaakuntakaavan tavoitteet voidaan tiivistää seuraavasti:

- vahvistaa edellytyksiä kestäväälle energiantuotannolle maakunnan alueella osoittamalla uusia tuulivoimatuotannon alueita ja huomioida kehitteillä olevat tuulivoimahankkeet
- osoittaa uudet, jo tiedossa olevat suurjännitevoimajohtojen yhteystarpeet sekä päivittää/poistaa Niinimäen tuulipuiston osalta vaihtoehtoinen sähkönsiirronlinja
- päivittää 1.vaihemaakuntakaavan mukainen tuulivoimatuotannon yleismääräys.
- Tukea Etelä-Savon maakuntastrategian toteutumista ja ilmastomuutokseen sopeutumista ja hillintää.
- Huoltovarmuuden vahvistaminen.

Vaihemaakuntakaavan suunnittelualueena on koko Etelä-Savon maakunnan alue. Kaava-alueeseen kuuluu kolme kaupunkia ja yhdeksän kuntaa: Mikkeli, Pieksämäki, Savonlinna, Enonkoski, Hirvensalmi, Juva, Kangasniemi, Mäntyharju, Pertunmaa, Puumala, Rantasalmi ja Sulkava.

Maakuntakaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelma on maankäyttö- ja rakennuslain mukainen suunnitelma, jonka tarkoituksena on antaa maakuntakaavan asianosaisille ja siitä kiinnostuneille tahoille tietoa kaavoituksen lähtökohdista, etenemisestä ja vaikutusmahdollisuuksista kaavoituksen eri vaiheissa. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma ja muut kaavaan liittyvät asiakirjat ovat luettavissa maakuntaliiton kotisivuilla osoitteessa <https://www.esavo.fi/vaihekaava4>

Etelä-Savon maakuntaliitto pyytää lausuntoa 29.9.2023 mennessä [pöytäkirjaliitteenä A](#) olevasta Etelä-Savon 4. vaihemaakuntakaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta.

Tavoitekeskustelu ja lähtökohdat:

Etelä-Savon maakuntahallitus päätti 21. syyskuuta 2021 käynnistää maakuntakaavan laatimisen. Tässä vireillä olevassa 3.

vaihemaakuntakaavassa on tarkoituksena täydentää Etelä-Savon voimassa olevaa maakuntakaavaa useiden eri maankäyttöteemojen osalta.

Kaupunki antoi tämän vaihemaakuntakaavan OAS:ista lausunnon 25.10.2022 ja nimesi kaavoituspäällikön edustajaksi seurantaryhmään.

Maakuntakaavoituksen tavoitteista Savonlinnan osalta pidettiin tavoitekeskustelu 20.1.2022 ja kirjattiin lähtökohtia maakuntakaavan laadinnalle. Lisäksi on pidetty iltakoulu tuulivoimasta ja aurinkoenergiasta 29.10.2022, mihin osallistui maakuntaliiton edustaja.

Seurantaryhmä:

Seurantaryhmään maakuntahallitus on kutsunut edustajan seuraavilta tahoilta:

- Seutukuntien edustajat (1 edustaja Mikkelin, Savonlinnan ja Pieksämäen seuduilta)
- Maakuntahallituksen edustajat
- Etelä-Savon ELY-keskus
- Pohjois-Savon ELY-keskus (liikenne)
- Etelä-Savon kauppakamari
- Metsäkeskus
- MTK Etelä-Savo
- Etelä-Savon luonnonsuojelupiiri
- Puolustusvoimat
- Savonlinnan maakuntamuseo
- Edustajat Suur-Savon sähkö, Etelä-Savon energia, Savon Voima
- Väylävirasto
- Energiateollisuus
- Metsähallitus
- Itä-Suomen aluehallintovirasto

Seurantaryhmän esittelijänä toimii aluesuunnittelupäällikkö Jenni Oksanen ja sihteerinä ympäristöpäällikkö Sanna Poutamo Etelä-Savon maakuntaliitosta. Savonlinnan kaupungin edustajana on kokouksissa toiminut kaavoituspäällikkö. Seurantaryhmällä on ollut yhteensä neljä kokousta.

Lausunto osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta:

OAS:issa on hyvin kuvattu 4. vaihemaakuntakaavan tunnistetut päivitystarpeet ja tehtävät selvitykset sekä arvio näiden aikataulusta.

Kuten OAS:issa todetaan Etelä-Savon haasteena tuulivoiman osalta on puolustusvoimien ilmavalvontatutkien ja tuuliturbiinien yhteensovittaminen.

Tuulipotentialisten alueiden määrä on Savonlinnassa merkittävä. Savonlinnan kaupunki näkisi hyvänä, että keskustelua käytäisiin vielä maakuntatasolla ja edunvalvonnassa valtakunnantasolla myös muiden tuulivoimahankkeiden kuin Pieksamäki ja Kangasniemi mahdollistamiseksi. Maakuntakaavan selvityksissä olisi hyvä käydä läpi millaiset taloudelliset ja yhteiskunnalliset vaikutukset 4. vaihemaakuntakaavalla tulee olemaan mahdollisesti paitsioon jääville alueille kuten Savonlinnalle.

Maakuntastrategiassa todetaan, että Etelä-Savon pitkän aikavälin tavoitteena on olla vuonna 2035 hiilineutraali, mikä on myös Suomen kansallinen tavoite. Tämä edellyttää nopeutettuja päästövähennyksiä kaikilla toiminnan sektoreilla. Puhtaasi Paras! Etelä-Savo vision toteutuminen edellyttää myös kestäväää ja päästötöntä energiantuotantoa.

Kaupunki toteaa, että 3. ja 4. vaihemaakuntakaavan jatkovalmistelua olisi syytä tehdä myös muiden puhtaan energian tuotantotapojen mahdollistamiseksi. Maakuntakaavan päivitystä varten tehtävissä selvityksissä tulee tarkastella tulevaisuuden energia- ja siirtojohtojen tarpeita koko maakunnan alueelta. Lisäksi tarkastelua tulisi tehdä yhteistyössä naapurimaakuntien kanssa vaikutusten ulottuessa maakuntarajojen yli.

Lapsivaikutusten arviointi Ei ole tarpeen tehdä.

Yritysvaikutusten arviointi Ei ole tarpeen tehdä.

Esittelijä Tekninen johtaja Tikkanen Kari

Päätösehdotus Tekninen lautakunta antaa selostusosan mukaisen lausunnon Etelä-Savon 4. vaihemaakuntakaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta.

Käsittely Kaavoituspäällikkö Päivi Behm selosti asiaa kokouksessa.

Khn puheenjohtaja Eija Stenberg ja Khn edustaja Tuukka Suomalainen poistuivat kokouksesta asian käsittelyn ajaksi.
Etelä-Savon maakuntahallituksen jäsenyys (HallL 28.1 § kohta 2).

Päätös Päätösehdotus hyväksyttiin.

Tiedoksi Etelä-Savon maakuntaliitto, lausunnot